

V UPOMÍNĚNKU
NA

1. SLET

S. O. A.

CHICAGO. ILL.

MELBOURNSKÝ

červen - červenec 2023

KVART

O tom, jak vznikal před lety Sokol

Vypráví paní Tyršová ...

V padesátých letech 19. století se začala rozvíjet česká kultura Slova. Naši přední myslitelé psali kolem let 1850 - 1860 české dějiny - z pera Jiráska a Palackého, rodila se česká hudba Smetany a Dvořáka, poezie od Erbena, Sládka a Čelakovského i Nerudy a krásná próza paní Krásnohorské a Němcové.

Ale mezi těmito vynikajícími lidmi se začalo rovněž hovořit o tom, že se nemůžeme věnovat jen kultuře ducha. Věnujme se i fys kultuře. Tak hovořil otec paní Tyršové, roz. Fügnerové.

Ano, její otec Jindřich byl spoluzakladatelem tělovýchovného ústavu v Panské ulici v Praze. Tehdy založili i tělovýchovnou jednotu, ale nejen pro získání

lepší tělesné kondice. Sdružovali se zde i národovci, tedy mladočeši: Fügner a Tyrš, bratři Grégrové a další. Vyžadovali tehdy rovněž bezplatnou práci pro vlast podle možnosti. Razili myšlenku, že cvičit máme ne pro zisk a slávu, ale osobní zocelení. Dnes se tomu mnohý útrpně zasměje, říká paní Tyršová.

Sokol byl založen 16. února 1862 jako tělocvičná jednota. Za symbol byl vybrán pták, který rychlostí a vtípem předčí orla (tehdejší znak Rakousko-Uherska). Byl to S o k o l - anglicky falcon. A tak se stal symbolem nejen zdatnosti a bystrosti, ale také češství.

Miroslav Tyrš, zakladatel Sokola, a můj muž se nespokojili jen s pronájmem v Panské ulici. Našli místo u Žitné brány - nyní Tyršův dům. Zadalí práci architektu Ulmanovi a do roka stála budova, cvičebna, cvičiště a obytné prostory. To vše hradil můj otec Jindřich Fügner. Tehdejší doba byla velmi tvůrčí. Mnozí čeští umělci vyzdobili bezplatně sokolské sály, chodby a slavnostní místnosti. Jako sokolové považovali za svou čest, že tuto práci odvedli bezplatně, jak se na člena Sokola sluší. Byly to lidé obdivuhodní.

Ale podívejme se na naši sokolskou současnost zde v Melbourne. I po sto šedesáti letech se v několika zdejších lidech našla ta obdivuhodná nezištná síla, a tak vznikl díky jim - ano Michale, Borisi, Pavle a další nejen spodní sál jako hostinský areál ve stylu první republiky, ale nyní máme v prvním patře záviděníhodný středověký konšelský prostor - Staročeskou Krčmu!!!

To bylo času, práce a bezplatných hodin z rukou jen několika nadšenců, ale dílo je hotovo.

Přestože necvičíme na náradí (oni cvičili spíš s náradím), náš Sokol žije D Á L . . .

Z literatury sebrala V. Sustek

OZNÁMENÍ

Členové Sokola se upozorňují, že je čas opět zaplatit členské příspěvky pro rok od 1.7.23 – 30.6.24

Rodina \$ 50.00

Člen \$ 30.00

Penzista \$ 20.00

Členové dostávají zdarma Kvart a mají určité slevy na nápoje v sokolském baru.

ANNOUNCEMENT

It is time to pay your annual membership for Sokol Melbourne for period 1st July 2023 – 30th June 2024.

Family \$ 50.00

Member \$ 30.00

Pensioner \$ 20.00

Members are entitled to receive our periodical magazine Kvart and also to obtain small discount from our bar in Sokol.

PÁTKY

NAŠE ČESKÁ KRČMA

Otevřeno téměř každý pátek večer
od 5 - 10PM

Prosíme, sledujte internet a facebook
ohledně dat.

Čepujeme České pivo.

Večeře jeden chod od \$ 20.00

POZOR - Zimní pauza!!

Od 1. června do 10. srpna 2023

FRIDAYS

BOHEMIAN TAVERN

Opened almost every Friday evening
from 5 - 10PM

Please, check Sokol web site and
facebook for dates.

Czech beer on the tap.

One course dinner from \$ 20.00

ATTENTION - Winter close down!!

From 1st June to 10th August 2023

NEDELE

Obědy a pivo se podávají od 12.30hod.

Cena oběda (3 chody) - \$ 30.00

Prosíme, platte v hotovosti.

1. První zimní oběd - 13. srpna

Vánoce v srpnu

Menu: pečená krůta, knedlík, zelí
vánočka

2. Druhý zimní oběd - 27. srpna

Vepřové hody

Menu: jitrnice a jelito, brambory, zelí

SUNDAYS

Lunches and beer are being
served from 12.30PM

Price for lunch (3 courses) - \$ 30.00

Please pay in cash.

1. First winter lunch - 13th August

Christmas in August

Menu: roast turkey, dumplings, cabbage
Christmas cake

2. Second winter lunch - 27th August

Pork feast

Menu: White and black sausage, potato
and cabbage

Česká škola Bayside v Cheltenham

Pokračuje ve výuce za účasti deseti dětí pravidelně každou druhou sobotu opět od 12. srpna.
Školné na druhé pololetí činí za rodinu \$ 50.00, což je včetně pojištění a placení haly.

Čas: od 14 – 16hod.

V programu jsou kromě čtení a výuky slov i hry, kreslení, cvičení a zpívání.

Těší se na Vás Vaše Vlasta – 0408 088 167

Osm zajímavostí o češtině –znáte všechny?

V čem je čeština unikátní, co dala světu, kolik čítá slov a jaké drží rekordy? Dne 21. 2. se slaví Mezinárodní den mateřského jazyka, který od roku 1999 slouží k připomenutí jazykové rozmanitosti a je skvělou příležitostí dozvědět se víc právě o vlastní mateřštině!

Světové prvenství

Výskyt písmena Ř je nejspolehlivějším důkazem, že se jedná o český text. Ř sice kromě češtiny najdeme také veslezštině a hornolužické srbštině, protože však ani jeden z jazyků není úřední, drží si čeština díky této nadmíru obtížní hláskové své nesporné prvenství. České Ř se objevilo už ve 13. století a jeho vznik má několik možných vysvětlení. Jedním z nich je vývoj z písmena R, po kterém kdysi v praslovanštině následovala změkčovací hláska B, jež se později začala zapisovat jako apostrof. A z něj se posléze vyvinul háček: z mor'e se stalo moř'e, ze tr'i vzniklo tři atd.

Kolik slov je v češtině celkem?

Odpověď na tuto otázku, pokud je vůbec možná, se mění každým dnem. Běžně se uvádí, že čeština obsahuje kolem 250 000 slov, tento údaj už je však docela starý. Tolik slov totiž obsahuje Příruční slovník jazyka českého, který vznikl mezi léty 1935–1957 a v roce 2007 byl zpřístupněn digitálně. Aktivně však člověk používá (jen) 3 000 až 10 000 slov, přičemž počty se odvíjejí od věku a vzdělání uživatele. Pasivní slovní zásoba, tedy slova, která známe, ale nepoužíváme, je pak 3x až 6x větší. Jen pro srovnání: slovní zásoba angličtiny se odhaduje na 500 000 slov, němčiny na 300 000 až 400 000 podle toho, zda se započítávají všechny složeniny, a v ruštině napočítáme zhruba 200 000 tisíc slov.

Nepřeložitelná slova

Když v roce 2013 server Matador Network sestavoval žebříček 20 slov, která z různých důvodů do angličtiny prostě nelze přeložit, proslavily se hned dvě česká: lítost a prozvonit. Lítost díky Kunderovým dílům, ve kterých kromě čistého smutku zahrnuje určitý nevyjádřitelný druh trápení. Prozvonit díky svému kurioznímu účelu... Někoho prozvonit však můžeme také ve španělštině, kde se k tomu používá výraz dar un toque. Angličtina si vypomáhá slovesy miss-call nebo page. Na webu Eunoia.cz, který funguje jako jakýsi vyhledávač překladatelských oříšků, se kromě lítosti a prozvánění vyskytuje vybařnout, které je zde definováno jako „To jump out and say boo“ a také nehrotit to, což má „a choice not to stress about something“. Překladatelům dává často zabrat také česká pohoda a všechny její odvozeniny jako pohodový, na pohodu, v pohodě atd.

Čeština ve světě

Počet mluvčích českého jazyka se odhaduje na 13 milionů, z nichž zhruba dva jsou rozprostřeny v zahraničí. Nejvíce Čechů za hranicemi žije v USA, na druhém místě je překvapivě Argentina, kam se v době první a druhé světové války přestěhovali především Češi pocházející z Moravy a Slovácka. Za zmínku stojí i česká menšina v Chorvatsku, kam Češi přicházeli hlavně v 18. a 19. století jako žadani odborníci pro zřizování manufaktur. Od 19. století zní čeština také na jihu Rumunska s přesahem do Srbska – v oblasti

Banátu. Z původních dvanácti osad, kde tehdy žilo zhruba 8 500 Čechů, dnes ale zbyla už jen polovina.

Češtinářské rekordy

Mezi nejdelšími českými slovy dominují superlativy přídavných jmen, jako nejneobhospodařovatelnější, nejnevykrytalizovatelnější, nejnerestrukturalizována telnější, nejnezpravděpodobnostňovatelnější a nejzdevětadevadesátero násobitelnější. Za nejdelší česká slova složená pouze z souhlásek jsou považována čtvrtsmršť a čtvrtčtvrť. Nejdelší česká věta, kterou se kdypodařilo sestavit jen ze souhlásek, byla: Blb vlk pln žbrnd zdrhl hrd z mlh Brd skrz vrch Smrk v čtvrť sm Krč. Nejdelší české palindromy, tedy slova, která znějí stejně i pozpátku, jsou přičestí: nepochopen, nepotopen, nezasazen, nezařazen.

Ohrožená slova

Odborně se jim říká archaismy – slova, která na rozdíl od historismů označují stále aktuální předměty a jevy, ale nějakého důvodu se pro ně častěji používají synonyma. Příkladem je třeba bicykl, nad kterým pomalu vítězí kratší zdní kolo, nebo opera místo zpěvohra. Některá slova se zase drží jen v některých významech, jako třeba výslužba, jež se dříve používala pro označení důchodu ve všech profesích, nebo žurnál, který zůstal jen v idiomu vypadat jako ze žurnálu. Na kapačkách dle Slovníku spisovné češtiny však přežívají i slova, do kterých bychom to na první pohled neřekli. Jsou jimi např. pocestný, pometlo, zvěrolékař, pračlověk nebo kráčet.

Česká nej v názvech obcí

Nejdelší název ze všech obcí v České republice má Nová Vesu Nového Města na Moravě, nejkratší město Aš, popřípadě Eš. Mezi nejdelšími jednoslovnými názvy vítězí Prostředkovice. Nejčastěji se na území České republiky vyskytuje Nová ves, která těsně soupeří s Lhotou. Rekord ve změnách svého názvu drží Příštpo na Třebíčsku, které se mezi léty 1869 a 1910 přejmenovalo celkem 7krát: Příštpba, Příšba, Příštpo, Příštpo, Příšpa, Příštpo a Příšpo, až se od roku 1921 konečně ujalo osmé Příštpo. Nejbizarnější název české obce by se hledal těžko, proto jen pár příkladů: Hnojník, Pleš, Záhrobí, Čunín, Hrob, Hovězí, Močovice, Řitka, Onen svět, Držkov atd...

Česká slova v jiných jazycích

Nejnámějšími českými slovy, která doslova došla do světa a dostala se do úctyhodného počtu jazyků, jsou robot, polka, pistole. Najdeme ale mnohé další příklady, které se uchytily jen v jednom z jazyků. Angličtina díky češtině například poznala hachek, tedy háček jako diakritické znaménko, nebo tunneling od slovesa tunelovat, které v Česku vzniklo během divokých 90. let. V polštině zase díky češtině existuje ponieważ (poněvaď), więzienie (vězení) nebo wahać się (váhat). Do italštiny zřejmě pronikl český křeček v podobě criceto. Úplně nejvíc českých slov ale najdeme v němčině, a to hlavně v té rakouské, která přejala zejména kulinářskou slovní zásobu: Buchtel (buchta), Kolatsche (koláč), Palatschinken (palačinky), Ribiselmarmelade (rybízová marmeláda), Fisolen (fazole), Kren (křen) a mnohá další.

Generální konzulát České republiky

169 Military Road, Dover Heights, NSW - 2030
PO Box 132, Vaucluse NSW 2030
Úřední hodiny Út a Čtvrtek 9.00-11.30, 13.30-15.30
St 9.00- 11.30
Tel: 02 9581 0111
Email: pasports_sydney@mzv.cz

Honorární konzulát České republiky v Melbourne
511 Queensberry St. Nth. Melbourne VIC, 3051
Úřední hodiny: Čtvrtek 11.00 - 15.00
Po předběžné dohodě
Tel: 0418 388 689
Email: melbourne@honorarz.mzv.cz

DOMOV

507-511 Queensberry Street, North Melbourne

Domov je oáza klidu a pohody ve stáří. Občas můžeme nabídnout unikátní dlouhodobé bydlení pro české seniory. Domov se nachází v centru Melbourne, v bezprostřední blízkosti Národního domu, od Errol Street, kde jsou obchody, banky a tramvajová zastávka. Victoria Market je jen tři stanice tramvají! Cítíte-li se osamělým nebo osamělou, uvažte naprostou změnu. Nabízí se vám možnost trvalého pobytu v krásném prostředí Domova a získání přátelství vašich českých sousedů.

Domov Management Pty Ltd
email: info@domov.house.com.au
Bližší informace rád poskytnu
Mr. Milan Kinda 0439 821 044
Telefon: (03) 9645 9879

N.I.K. REFRIGERATION
SERVICE PTY.LTD. AU 06014

COMERCIAL & DOMESTIC REFRIGERATION SERVICE

Domestic Washer, Dishwasher & Dryer Service

Call Ivo

0407 369 211

Ph: 03 9705 1929 nikrefrigeration@inet.net.au

Mgr. Petra Wiererova LLB

Lawyer
Czech & Australian Law
Wills & Probate Matters
Conveyancing
Property Law
Business Law
Family Law

Mob: 0402 525 625
email: wiererova70@gmail.com

Soil Testing Site Classification

- Pre-Purchase Inspections • Extensions • New Construction
- Foundation Assessment • Cracking Wall Analysis
- Road Pavement • Slab Subgrades
- Septic Testing — LCA • Slope Stability — LRA
- Geosciences • Geotechnology • Geology • Geophysics
- Domestic • Industrial • Commercial

MARTIN ROUBAL - 0405 182 890

Ph: 03 9335 6122 geo@rocksolidgroup.com.au www.rocksolidearth.com.au

VÝZVA PRO VŠECHNY ČTENÁŘE

Pouze členové Sokola odebírají časopis KVART zdarma.

Vyzýváme ostatní zájemce o tento časopis aby zažádali o zasílání tohoto časopisu s předplatným \$15.00 na celý rok po obdržení tohoto vydání. Kontakt: [Vlasta Šustek 0408 088 167 susvlas@hotmail.com](mailto:Vlasta.Sustek@hotmail.com)

Staňte se členy Sokola

Dospělý: \$30
Důchodce: \$20
Manželský pár: \$50
Rodina s dětmi: \$50

Platba členství možná přímo do banky

Westpac Bank
Account name: Sokol Melbourne Inc
Account num: 290 864
BSB: 033 132

Kontakt: Vlasta Šustek Ph:0408 088 167 mail: susvlas@hotmail.com

Milan Kinda
Senior Sales Executive &
Licenced Estate Agent
0439 821 044
milan.kinda@raywhite.com

Ray White Manningham
T 03 8841 2000 F 03 8841 2099
5/259 Blackburn Road, Doncaster East VIC 3109

raywhitemanningham.com.au

Prestige Auto Works Pty Ltd

THE COMPLETE MECHANICAL AUTOMOTIVE SERVICE
& REPAIR CENTRE

10 Handley Crescent Dandenong, 3175

PH: 9792 2372

George Vyvoda (Director) 0438516035 / Daniel Dyrmid (Director) 0400219671

EST. 2019

Steakhouse, BBQ and seafood
Restaurace která jako jediná v Melbourne
čepuje Plzeňské pivo a příležitostně
podává české a slovenské speciality
a pořádá soukromé akce.

03 8528 4919 - 0448 884 864

4 Tabbita Street, Moorabbin www.woodandbone.com.au

Sunshine Removals

*Profesionální a spolehlivá stěhovací firma
Melbourne a okolí, Viktorie, do Sydney a Adelaide*

*Nabízené služby:
Stěhování domů a firem zajišťujeme ve Vaší oblasti již přes 10 let.*

☆ přeprava	☆ velké nákladní vozy
☆ demotáž a montáž nábytku	☆ pojištění
☆ balení a rozbalení	☆ konkurenční ceny
☆ krabice a obalový materiál	☆ zaměstnanci s praxí
☆ úklid po stěhování	

*Mirek tel.: 1300 367 059,
mob.: 0419 873 224*

**Inzerujte v našem kvartu
Česky i anglicky za snížené ceny.
Roční předplatné.
malý prostor \$100
větší prostor \$150**

**Advertise your business with us
In Czech or English.
small space \$100
larger space \$150**

FRESH FOOD CORNER
Butcher shop - Poultry shop - Small gods - Groceries

159 Carlisle Street Balaclava 3183 Ph: 9531 1277

* Šunkový salám	* Játrový salám
* Telecí párky	* Pražská šunka
* Debrecinské párky	* Cinkánská pečeně

HLEDÁME KRAJANA

Pan Petr Boudný z Turnova se na mě obrátil s prosbou pomoci mu vyhledat jeho strýce Josefa Boudného (někdy kamarády zvaného Pegas), narozeného v roce 1940. V říjnu 1968 emigroval do Austrálie a posléze se usadil v Melbourne. Jeho rodina s ním měla poslední kontakt kolem roku 1993, pak už se s ním nikdy nikomu nepodařilo spojit. Jeho poslední adresa byla 10/16 Rowena Pde (Terraces), Richmond VIC 3121. Alespoň částečně byl aktivní v emigrantských kruzích a periodikách, kde čas od času uveřejnili jeho básně. Byť byl pár let ženatý, děti (pravděpodobně) neměl. Je nám jasné, že pan Boudný již nemusí být mezi živými, presto jeho synovec stále hledá a zkouší zjistit, jaký byl jeho osud. Pan Petr Boudný už zkoušel všechno možné (ambasádu, Červenýkříž atd.), tak teď se snaží získat nějaké informace prostřednictvím našeho Kvartu.

Máte-li nějaká sdělení, prosím zavolejte Vlastě Sustek na 0408 088 167, aby je panu . Petrovi předala.

Veškerou korespondenci, členské příspěvky, peněžní dary, vaše návrhy a připomínky zasílejte na náš P.O.Box.

**Czech and Slovak National House
Sokol Melbourne Inc.
P.O.Box 794
North Melbourne 3051**

Prosíme nezasílejte poštu na adresu Národního Domu, jelikož není vždy správně doručena.

DEAR READERS

Please cut out and send with your contribution

CHEQUES MUST BE ADDRESSED TO:

SOKOL MELBOURNE INC:

KVART: \$.....

NATIONAL HOUSE: \$.....

MEMBERSHIP FEES: \$.....

If you wish to make a bank deposit you can do so at

Westpac Bank

Account name - Sokol Melbourne Inc.

BSB - 033 132 - ACCNo. - 290 864

Please make sure you put in reference
"Kvart + your name" Thank you.

KVART

Finanční zpráva Duben – Květen

Na účtě v bance máme: \$ 33,912.16
Obdržené příspěvky na KVART \$ 255.-
Obdržené členské příspěvky \$ 220.-
Obdrženo za pronájem Sokola \$ 4,475.-
Provoz Sokola nás stál \$ 3,588.36

Planovaný vádaj na příští 2 měsíce:
Klimatizace do Bohemian Tavern \$ 9,500.-

Ke konci jen žádost a prosba ke krajanům o
zaplacení členských příspěvků,
Příspěvků na vydávání KVARTU a reklam vašich
firem v Kvartu. Případně nějaké finanční příspěvky.

Boris Kubes

MÁJKA NA ŠUMAVĚ

Počasí nám sice nepřálo, protože bylo blátivo a sychravo, tak že jsme se drželi víc uvnitř, kde se lidé najedli, pochutnali si na polévce, segedínu, kávé a koláčích. Zazpívali si při hudbě Přemka Kunze a zhlédli ukázkou cvičení s obručemi České školy Bayside.

Přesto se ale 200 lidí přišlo nakonec podívat ven na zdvihání Májky, která byla krásně ozdobena a děvčata povzbuzovala statečné junáky při stavění svými písničkami. Šlo to kupodivu dost rychle, a tak se nedbalo na okolní bláto.

Díky, Vodafeste, školy, pilné kuchařky, hudbo, Františku a další za pěkný den.

V.S.

Vydává Sokol Melbourne INC.
P.O. Box 794, North Melbourne 3051
www.sokolmelbourne.com.au

If undelivered return to
P.O. Box 794, North Melbourne 3051
Print Post Approved
PP 340742/00052

SOKOLSKÝ LIST

